

A TÁJÉKOZTATÁSTUDOMÁNY OKTATÁSA AZ ATLANTAI GEORGIA MŰSZAKI EGYETEMEN ^{1/}

Mesterházi-Nagy Márta

Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára

Az OMKDK klubhelyiségében 1967. július 2-án P. ZUNDE professzor érdekes előadásban ismertette a Georgia Institute of Technology School of Information Science /Atlanta, USA/ szervezetét, oktatási célkitűzéseit, programját és kutatási tervét.

Alig néhány éve indították meg Amerikában külön szakként a tájékoztatástudomány oktatását egyes egyetemeken. A georgiai egyike a legujabbaknak, 1963. szeptemberében létesült. Bár karnak nevezi magát, inkább szaknak vagy tanszéknek tekinthető, de szélesebb körű kutatási feladatokkal és több önállósággal, mint a mi egyetemi tanszékeink.

ZUNDE professzor szerint a tájékoztatástudomány oktatásának megindításával nem válik feleslegessé a könyvtártudományi és a dokumentációs vonatkozású számítógéptudományi képzés sem, ezek ugyanis másirányú képzést nyújtanak, más szakterületeken alkalmazható szakemberek oktatását biztosítják.

Az egyetemi tájékoztatástudományi képzés un. graduate képzés, vagyis "bachelor" fokozattal rendelkező, bármely egyetemen végzett hallgató a "graduate" studiumok elvégzése után "master" fokozatot nyerhet. A szakot leginkább mérnökök és matematikusok veszik fel, ugyanis a beiratkozáshoz bizonyos matematikai tárgyak - analízis, differenciálegyenletek, modern algebra alapjai és valószínűség-számítás - elvégzésének igazolása szükséges. Aki ezeket a tárgyakat nem hallgatta ugyan, de ismeri, szóbeli vizsgát tehet, vagy pedig előbb lehallgatja őket, s utána iratkozik be. Ezt az előképzettséget azért kívánják meg, mert e tárgyak ismeretére épül az egész terv. A matematikai tudás felfrissítésére egy 9 órás kollégiumot ajánlanak a megelőző nyári negyedben. A hallgatóknak a számítógép-

---

^{1/} P. ZUNDE, az atlantai Georgia Műszaki Egyetem /USA/ tájékoztatástudományi professzora 1967. július 2-án az OMKDK-ban tartott előadásának ismertetése.

programozás alapjaival is tisztában kell lenniök, ennek hiányában ezt a kollégiumot az első negyedben ajánlatos abszolválniok.

A tájékoztatástudományi studiumok a terv szerint egy 12 hónapos, 4 negyedéves /quarter/ időszakot ölelnek át, általában azonban a hallgatók 5-6 negyed alatt végzik el. A hallgatók három tagozat közül választhatnak, melyek a következőkre képesítenek:

1. doktorátus, tudományos, egyetemi pálya;
2. rendszertervező mérnökök, a gépesített információfeldolgozás alkalmazásával foglalkozó, valamint tájékoztatástudományi elméleti és gyakorlati szakemberek, szervezők;
3. számítógép-tervezők, programozók, számítógépekkel foglalkozó elméleti és gyakorlati szakemberek.

A kötelező tárgyak a tananyag 2/3-át teszik ki. A mindhárom tagozat részére kötelező tárgyak a következők:

nyelvészeti kérdések /természetes nyelvek, gépi nyelv/,
modern algebra,
logikai rendszerek,
információközlés és vezérlés,
jelrendszerek, kódolás,
rendszertervezés.

A mindenkire egyformán kötelező tárgyakon kívül az egyes tagozatok hallgatóinak a következő tárgyakat kell felvenniök:

1. tagozat: az információelmélet elemei,
természetes nyelvek szintaxisa,
jelrendszertan,
emberi információs folyamatok,
kísérleti statisztika
2. tagozat: számítógéprendszerek,
információvezérlési módszerek,
kibernetika,
operációkutatás,
információs rendszerek tervezése
3. tagozat: információs rendszerek,
kapcsoláselmélet és logikai tervezés,
információtárolás és -visszakeresés számítógépes megoldásai,
számítógépek működési rendszereinek tervezése.

A tantárgyak mindegyike negyedéves, általában heti 3 óra előadást /és esetleg szemináriumi vagy laboratóriumi munkát/ jelent. Ez 10-11 tantárggyal mintegy 35 kötelező un. credit órát tesz ki, melyhez még kb. 15 óra fakultatív tárgy választható, vagy pedig az utóbbi helyett disszertáció írására is vállalkozhat a jelölt.

Az összesen 50 "credit" óra elvégzése ill. 35 óra és disszertáció beadása, valamint az egyes tantárgyakból - meghatározott sorrend szerint - letett vizsgák a "Master of Information Science" fokozat elnyerését biztosítják. Az 1967/68-as tanévtől kezdve e tárgyból doktorálni is lehet, melynek hivatalos címe: Ph.D. in Inf. Sci.

Az egyetemi studiumok mellett lehetőség van bárhol rész munkaidős állás vállalására, valamint egyetemi gyakornoki állás betöltésére 1/3-ad munkaidőben. A gyakornokok feladata az oktatásban és a kutatásban való részvétel.

Az intézetben folyó tudományos kutatómunkát részben a műegyetem, részben a National Science Foundation /Nemzeti Tudományos Alapítvány/ finanszírozza. Jelenleg folyó kutatások: a hadsereg különféle egységeiben működő folyamatos tájékoztatás a könyvtártudomány és a dokumentáció irodalmában megjelenő új tapasztalatokról és eredményekről; intézeti kutatások irányítása; a Georgia Műszaki Egyetem különféle intézeteiben folyó kutatások központi nyilvántartása és koordinálása; különféle országok országos dokumentációs szervezeteinek tanulmányozása és összehasonlító értékelése.

További kutatási tervek: az emberi intelligencia szűk információfelvevő keresztmetszeteinek bővítése, korlátozott anyagi eszközökkel folytatott kutatások optimalizálása; lyukkártyarendszerek stb.

Az egyetemi oktatást elősegíti két nagy teljesítményű számítógép: a UNIVAC 1108 és a Burroughs B-5500.

A műegyetem központi könyvtára a Price Gilbert Memorial Library egyik résztvevője annak az amerikai kísérletnek, amely a könyvtári munkafolyamatok - elsősorban a katalogizálás - gépesítésével és számítógépek által készített könyvkatalógus összeállításával foglalkozik.

A nagy érdeklődéssel kísért és megérdemelt sikert aratott előadás nyomán ZUNDE professzor ígéretet tett, hogy a TMT számára részletesen ismertetni fogja egy későbbi közleményében intézetének tevékenységét.

oSo

Summary of the lecture of Prof. P. ZUNDE, School Information Science, Georgia, Institute of Technology, Atlanta /USA/ on the teaching and research activities of his department, held on July 2, 1967, at the Hungarian Central Technical Library and Documentation Centre, Budapest.

Сообщение о докладе прочитанном профессором П. ПУНДЕ, Georgia Institute of Technology School of Information Science, Atlanta /США/ 2-ого июля 1967г. в Венгерской центральной технической библиотеке и центре научно-технической информации, Будапешт, о преподавательской и исследовательской деятельности проводимой на факультете информационных наук.

Bericht über den Vortrag, den Prof. P. ZUNDE, Georgia Institute of Technology School of Information Science, Atlanta /USA/ am 2. Juli 1967 in der Ungarischen Technisch-Wissenschaftlichen Zentralbibliothek und Dokumentationszentrum, Budapest, über die Lehr- und Forschungstätigkeit der School of Information Science gehalten hat.